

Evidențe tehnice și operațiuni contabile specifice cooperativelor agricole - Partea a II-a -

Ec. Paul C. ȘCHIOPU

Teleorman

Abstract

Considering that, as regards the fast-growing agricultural cooperative sector (currently, approximately 4,000 agricultural cooperatives are registered), there are neither operating rules, nor works guiding the co-operators in the economic activity, we consider that the article hereby may be extremely useful both for them and the professional accountants working in the field. From the point of view of setting up, organization and functioning, agricultural cooperatives have certain particularities that differentiate them from the other entities in the market economy, this also being the reason why we deemed it necessary to deal with the organisation and management of registers, as well as of some accounting operations, grouping them into specific operations and joint operations of all types of agricultural cooperatives.

Key terms: agricultural cooperative, cooperatist activity, special registers, account management, accounting records

Termeni-cheie: cooperativă agricolă, activitate cooperatistă, registre speciale, evidență tehnică, evidență contabilă

Clasificare JEL: M41, Q13

To cite this article: Paul C. Șchiopu, *Evidențe tehnice și operațiuni contabile specifice cooperativelor agricole (II)*, CECCAR Business Review, N° 3/2022, pp. 3-9, DOI: <http://dx.doi.org/10.37945/cbr.2022.03.01>

În continuarea articolului privind cooperativele agricole publicat în numărul anterior al revistei, prezentăm documentele care stau la baza evidenței terenurilor și a altor bunuri atribuite în folosință cooperativelor, precum și conținutul grafic al Registrului pentru evidența terenurilor și a altor bunuri atribuite în folosință cooperativei.

➔ Registrul pentru evidența terenurilor și a altor bunuri atribuite în folosință cooperativei

Potrivit art. 15 alin. (5) din Legea cooperăției agricole nr. 566/2004, cu modificările și completările ulterioare, „bunurile care se aduc în folosință în cooperativa agricolă, precum și terenurile de orice fel rămân în proprietatea membrilor cooperatori”. Bunurile atribuite în folosință cooperativei nu pot fi confundate cu aporturile în natură împrumutate temporar de membrii cooperatori cooperativei agricole.

La constituirea cooperativei, aceste bunuri se nominalizează într-o anexă la statut – **Lista bunurilor atribuite în folosință cooperativei**. La fel se procedează și pentru cei care se înscriu în cooperativă după constituirea acesteia.

Lista este completată pe baza datelor furnizate de documentul intitulat **Acord individual**, prin care se exprimă voința/acceptul membrului cooperativ asupra cedării folosinței bunurilor respective: terenuri, animale de producție, utilaje agricole, clădiri etc. Exemplarul acordului depus la cooperativă va fi însoțit de copii certificate ale documentelor care atestă că acele bunuri sunt în proprietatea juridică a membrului cooperativ respectiv. Documentele se arhivează cu atenție și se păstrează împreună cu registrul. Este necesar ca acordul să fie înregistrat și vizat la consiliul local pentru a se cunoaște destinația bunurilor.

În cazul terenurilor cedate în folosință, cooperativa se va declara fermier activ la Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (APIA), devenind beneficiara subvențiilor aferente și a celorlalte drepturi.

În vederea cuantificării acestor bunuri cedate în folosință cooperativei se procedează la evaluarea lor în **număr de puncte**, conform baremului aprobat de adunarea generală – **Baremurile privind acordarea punctajului pentru terenuri și alte bunuri atribuite în folosință cooperativei**. Punctele se acordă fiecărui membru cooperativ cedent și servesc la departajarea lor în cazul distribuirii dividendelor cooperativei în funcție de ponderea bunurilor atribuite în folosință acesteia.

Evidența nominală a bunurilor atribuite în folosință cooperativei se ține cu ajutorul **Registrului bunurilor atribuite în folosință cooperativei**, în coloanele căruia se înregistrează:

- numele/denumirea membrului cooperativ;
- numărul anexe și numărul de ordine al membrului cooperativ din Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale;
- denumirea bunurilor atribuite în folosință cooperativei: unități fizice, puncte acordate conform baremului;
- numărul total de puncte acordate.

Pe orizontală, fiecărui membru cooperativ i se rezervă câteva rânduri în vederea operării viitoarelor mișcări – înregistrarea de noi atribuiri, retragerea bunurilor din folosință cooperativei, cedarea bunurilor către alți membri etc.

Registrul poate fi tipărit la tipografie ori se poate ține în format electronic. Acesta este numerotat, sigilat și parafat prin semnătura cenzorilor aflați în mandat și se păstrează permanent, împreună cu documentele de atestare a proprietății. Registrul se operează de către serviciul contabilitate sau de persoana numită prin decizia consiliului de administrație, care asigură și păstrarea acestuia.

Importanța registrului rezidă și din faptul că bunurile atribuite de membrii cooperativi în folosință cooperativei li se vor restitui la un moment dat.

➔ **Contabilitatea terenurilor și a altor bunuri atribuite în folosință cooperativei**

Întrucât *atribuirea în folosință* nu schimbă proprietarul, ci numai utilizatorul, aceste bunuri nu se înregistrează din punct de vedere contabil/juridic în activele/patrimoniul cooperativei, ci doar în conturile speciale din clasa 8 – conturi în afara bilanțului.

În acest scop, al evidențierii/gestionării bunurilor respective, propunem înființarea contului **8040 „Bunuri atribuite în folosință de membrii cooperativi”**, care va funcționa astfel:

Se debitează, numai cantitativ, cu bunurile de natura imobilizărilor corporale atribuite în folosință cooperativei de membrii cooperativi fondatori și acționari – terenuri (pe categorii de folosință, arabile/extravilane), animale (pe specii și categorii) și utilaje agricole (pe tipuri, mărci, capacități etc.).

1. Debitarea se face pe baza acordurilor semnate de proprietari, înregistrate la unitatea administrativ-teritorială locală și atașate statutului, și a notei de intrare-recepție:

Debit 8040.1
„Bunuri atribuite în folosință
de membrii cooperatori” /
analitic Popa Ion – membru
cooperator fondator

X lei

În cadrul rubricii „Explicații” se consemnează numărul și data acordului proprietarului, data statutului, numărul de hectare și categoria de folosință, numărul și categoria de folosință pentru animale sau utilaje agricole.

Se creditează, numai cantitativ, cu bunurile retrase parțial sau total de membrii cooperatori sau în cazul dizolvării/lichidării cooperativei.

2. Operațiunea de restituire se face pe baza procesului-verbal de predare-primire întocmit între cooperativă și membrul cooperator, înregistrat la unitatea administrativ-teritorială respectivă:

Credit 8040.1
„Bunuri atribuite în folosință
de membrii cooperatori” /
analitic Popa Ion – membru
cooperator fondator

X lei

Toate informațiile din conturile analitice 8040 trebuie să corespundă cu datele aferente fiecărui membru cooperator înscrise în:

- Lista bunurilor atribuite în folosință cooperativei;
- Sinteza punctajului acordat membrilor cooperatori pentru bunurile atribuite în folosință cooperativei;
- Registrul bunurilor atribuite în folosință cooperativei.

Ulterior înregistrării acordurilor membrilor cooperatori referitoare la cedarea folosinței terenurilor/animalelor, cooperativa întreprinde demersurile pentru a se înregistra, prin intermediul unei declarații, ca fermier activ la APIA locală. Această calitate o îndreptățește să încaseze subvențiile pe suprafață/animal.

3.1. Presupunând că subvenția anuală de primit, determinată de APIA pe baza declarației cooperativei, este în valoare de 100.000 lei, aceasta se înregistrează în contabilitate astfel:

100.000 lei	445.1	=	7412	100.000 lei
	„Subvenții” / analitic Subvenții teren		„Venituri din subvenții de exploatare pentru materii prime și materiale”	

3.2. La încasarea integrală a subvenției în anul financiar în curs se efectuează următoarea operațiune contabilă:

100.000 lei	5121	=	445.1	100.000 lei
	„Conturi la bănci în lei”		„Subvenții” / analitic Subvenții teren	

4. Presupunând că până la finele anului în curs din cei 100.000 lei nu se încasează decât 60.000 lei, în același exercițiu financiar, pentru diferența de 40.000 lei se face înregistrarea:

0 lei	445.1	=	%	0 lei
	„Subvenții” / analitic		7412	(40.000 lei)
	Subvenții teren		„Venituri din subvenții de exploatare pentru materii prime și materiale”	
			472	40.000 lei
			„Venituri înregistrate în avans”	

În anul fiscal următor, atunci când se încasează diferența de 40.000 lei, aceasta se transferă la venituri curente, realizându-se concomitent următoarele operațiuni:

40.000 lei	472	=	7412	40.000 lei
	„Venituri înregistrate în avans”		„Venituri din subvenții de exploatare pentru materii prime și materiale”	

40.000 lei	5121	=	472	40.000 lei
	„Conturi la bănci în lei”		„Venituri înregistrate în avans”	

În cazul în care cooperativa se află în stare de dizolvare/lichidare, prioritară este restituirea fizică integrală către membrii cooperatori a bunurilor cedate în folosință acesteia, din punct de vedere contabil procedându-se ca la punctul 2 de mai sus. Indiferent de starea patrimoniului cooperativei aflate în lichidare/dizolvare, bunurile respective nu pot fi afectate în niciun fel, ele fiind proprietatea membrilor cooperatori și trebuind restituite.

➔ Modelul Registrului pentru evidența terenurilor și a altor bunuri atribuite în folosință cooperativei agricole

În continuare redăm conținutul grafic și modul practic de completare a datelor în Registrul pentru evidența terenurilor și a altor bunuri atribuite în folosință cooperativei.

■ Lista bunurilor atribuite în folosință cooperativei

Anexă la Statutul cooperativei
Cooperativa agricolă .....

LISTA bunurilor atribuite în folosință cooperativei

Nr. crt.	Numele și prenumele/ Denumirea membrului cooperator	Teren arabil		Bunurile aduse în folosință cooperativei				Utilaje	Etc.	Număr puncte	Acordul individual din ...	
		Ha	P	Vaci	Oi	Capre	Capete					
1.	Popescu Ion	3,5	3	-	-	10	2	-	-	-	5	
2.	Vasile Gheorghe	-	-	3	3	-	-	-	-	8.000	1	4
... Etc. ...												
Total										250		

Legendă: Lista – o centralizare a acordurilor individuale depuse de membri odată cu fondarea cooperativei

P – puncte

Acordul individual din ... – Se înscrie data din Acordul individual vizat de consiliul local, atașat Listei și Statutului.

Notă:

Pentru membrii înscriși ulterior fondării cooperativei se întocmesc alte liste.

■ **Acordul individual**

Vizat,
Consiliul comunal local (UAT)
Nr. .... / .....

ACORD INDIVIDUAL

Subsemnatul/subscrisa ....., având domiciliul/sediul social în ..... județul ....., legitimat prin CI seria ..... nr. ...., CNP ...../J .../.../..., CUI ....., reprezentată prin ....., în calitate de ....., proprietar cu drepturi depline atestate prin ....., atașat în copie, în conformitate cu prevederile art. 10¹ (1) din Legea nr. 566/2004, declar că sunt de acord ca pentru suprafața de ..... ha, situată în tarlăua .... sola ....., să cedez drepturile de folosință/uzufruct în favoarea ....., cooperativă agricolă cu sediul în ..... județul ....., având C .../.../.../CUI .....

Data .....

Membru cooperativ/propietar

.....

Notă:

Același model se poate folosi și pentru animalele și utilajele aduse în folosință cooperativei.

La fondarea cooperativei, acordurile se centralizează în Lista bunurilor atribuite în folosință cooperativei, anexă la statutul acesteia, conform art. 15 alin. (5²) din Legea nr. 566/2004.

Viza consiliului local și operarea în evidențele locale a acestui acord sunt necesare în scopul asigurării raportării în viitor a terenurilor/animalelor respective numai de către cooperativă.

■ **Baremurile privind acordarea punctajului pentru terenuri și alte bunuri atribuite în folosință cooperativei**

Cooperativa agricolă .....

Anexă la Statut

Localitate ..... Județ .....

BAREMURILE

**privind acordarea punctajului pentru terenuri și alte bunuri
atribuite în folosință cooperativei**

Nr. crt.	Specificare/trepte	Număr puncte
1.	Terenuri arabile:	
	- până la 0,5 ha	0,5
	- de la 0,5 la 2 ha	1
	- de la 2 la 5 ha	3
	- peste 5 ha	5
2.	Clădiri și utilaje agricole (valoare):	
	- până la 10.000 lei	1
	- de la 10.000 la 50.000 lei	3
	- peste 50.000 lei	5

Nr. crt.	Specificare/trepte	Număr puncte
3.	Animale tinere (valoare):	
	- până la 5.000 lei	1
	- de la 5.000 la 10.000 lei	4
	- peste 10.000 lei	5
4.	Animale de producție:	
	Vaci:	
	- până la 2 capete	1
	- de la 2 la 5 capete	3
	- peste 5 capete	5
	Oi:	
	- până la 5 capete	1
	- de la 5 la 15 capete	2
	- peste 15 capete	4
	Capre:	
	- până la 3 capete	1
	- de la 3 la 5 capete	2
	- peste 5 capete	4
... Etc. ...		

Notă:

Cele prezentate mai sus constituie un exemplu. Adunarea generală va stabili prin hotărâre nivelul tranșelor și aprecierea lor în puncte.

■ Sinteza punctajului acordat membrilor cooperatori pentru bunurile atribuite în folosință cooperativei

Cooperativa agricolă .....

SINTEZA
punctajului acordat membrilor cooperatori pentru bunurile
atribuite în folosință cooperativei

Nr. crt.	Numele și prenumele/ Denumirea membrului cooperator	Numărul anexei și numărul de ordine din Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale	Numărul de ordine din Registrul bunurilor atribuite în folosință cooperativei	Număr puncte	Sold puncte
1.	Popescu Ion	A 3/5 RO 1537439021	1	5	5
2.	Vasile Gheorghe	A 3/6	2	4	9
3.	Popescu Ion – retras	A 3/5	1	5*	4
... Etc. ...					
Sold puncte la 31 decembrie ...					250

Legendă: 5* – Operațiunea se face în roșu (din soldul de 9 puncte se scad cele 5 puncte retrase, soldul devenind 4).
RO – codul exploatației agricole

■ Registrul bunurilor atribuite în folosință cooperativei

Cooperativa agricolă .....

Localitate ..... Județ .....

REGISTRUL bunurilor atribuite în folosință cooperativei

Nr. crt.	Numele și prenumele/ Denumirea membrului cooperativ	Numărul anexei și numărul de ordine din Registrul special pentru evidența membrilor și a părților sociale	Teren arabil		Bunurile atribuite în folosință cooperativei								Etc.	Număr puncte
			Ha	P	Vaci		Oi		Capre		Utilaje			
					Capete	P	Capete	P	Capete	P	Valoare (lei)	P	...	
1.	Popescu Ion	A 3/5	3,5	3	-	-	10	2	-	-	-	-		5
	Retras/HAG 8/10.06.2018*	A 3/5	3,5	3	-	-	10	2	-	-	-	-		0
2.	Vasile Gheorghe	A 3/6	-	-	3	3	-	-	-	-	8.000	1		4
... Etc. ...														

Legendă: P – puncte

HAG – hotărârea adunării generale

* – Operațiunea se face în roșu.

Notă:

Se pot deschide partide separate pentru membrii fondatori și pentru membrii acționari.

Va urma...

Bibliografie

1. Șchiopu, C.P. (2021), *Metodologia generală a completării registrelor cooperativei agricole + Controlul/auditul cooperativei agricole*.
2. Șchiopu, C.P. (2021), *Regulamentele funcționării democratice a cooperativei agricole*.
3. Legea cooperăției agricole nr. 566/2004, publicată în Monitorul Oficial nr. 1.236/22.12.2004, cu modificările și completările ulterioare.
4. Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 1.802/2014 pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate, publicat în Monitorul Oficial nr. 963/30.12.2014, cu modificările și completările ulterioare.